

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO - DALMATINSKA ŽUPANIJA
GRAD KOMIŽA
UL. HRVATSKIH MUČENIKA 17, 21485 KOMIŽA
poslovnitajnik@komiza.hr
TEL: 021/713-644, FAX: 021/713-019
IBAN: HR2424020061819700002 • M.B.: 2769964
OIB: 52006191628

GRAD KOMIŽA

GRADONAČELNICA

Klasa: 612-08/18-01/07

Urbroj: 2190/02-02-19-03

Komiža, 15. ožujka 2019.

REPUBLIKA HRVATSKA
URED PUČKOG PRAVOBRANITELJA

Primljeno:	20.03. 2019. ✓	
Broj predmeta: Ozn: redni broj / godina	Br. osn.: čelnik/ ustroj. jedinica / službenik	
P.P. -5-2-2264/17-23-13		
Özn. sadržaj / diskriminacija	Br. priloga	Br. listova

REPUBLIKA HRVATSKA

PUČKA PRAVOBRANITELJICA

Trg hrvatskih velikana 6, 10000 Zagreb

PREDMET: upis stare škole na otoku Biševu u popis zaštićenih
kulturnih dobara

- očitovanje, daje se

VEZA: Vaš dopis od 4. ožujka 2019. godine (Broj: P.P.-5-2-2264/17-23)

Poštovani,

Svojim gore navedenim dopisom zatražili ste nas očitovanje u vezi pritužbe Građanske inicijative „Spasimo Biševu“ i njihovog prijedloga za proglašenjem spomenikom kulture zgrade stare škole na otoku Biševu izgrađene na k.č. 7305/7, k.o. Komiža.

U prvom redu htjeli bismo napomenuti kako sukladno članku 12. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18), svojstvo kulturnog dobra na temelju stručnog vrednovanja utvrđuje Ministarstvo kulture. Iz navedenih odredbi Zakona proizlazi kako Grad Komiža nije nadležan za proglašenje nečega kulturnim dobrom te upisom istog u odgovarajući registar kulturnih dobara. U vezi s tim je i obraćanje navedene inicijative i prema Gradu Komiži bespredmetno.

Po pitanju samog objekta stare škole na otoku Biševu treba reći kako se radi o objektu u vlasništvu Grada Komiže izgrađenom 1937. godine za potrebe obrazovanja djece, tadašnjih stanovnika otoka Biševa. Slične škole građene su u to vrijeme i u ostalim mjestima na području grada Komiže; Podhumlju, Podšpilju i Oključnoj. Do danas su sve, pa tako i škola na Biševu, zatvorene zbog katastrofalnih demografskih prilika na tim područjima. Ni jedna od navedenih školskih zgrada nema status zaštićenog kulturnog dobra, a neke su već godinama i u privatnom vlasništvu te su u skladu s tim prenamijenjene u različite svrhe.

Upravo zbog navedene činjenice da je predmetna zgrada škole na Biševu napuštena još od 1968. godine te prepuštena propadanju, Grad Komiza osmislio je projekt „Centar za posjetitelje Modra špilja – Biševo“. U sklopu infrastrukturnih aktivnosti na mjestu ruševne zgrade bivše škole na Biševu, planira se urediti i opremiti Centar za posjetitelje s polivalentnim prostorima za interpretaciju i prezentaciju prirodne baštine otoka Biševa i Viškog arhipelaga (izložbeni dio, info-pult, manja dvorana za predavanja, suvenirnica), uredskim prostorima za volonterski i istraživački centar, ugostiteljskim sadržajima i smještajem za djelatnike. Opći cilj Projekta je doprinijeti gospodarsko-društvenom razvoju otoka Biševa i Visa te povećanju kvalitete života lokalnog stanovništva uz održivo korištenje prirodne baštine. Uz Grad Komizu, partneri na realizaciji ovog projekta su; Javna ustanova More i krš Splitsko-dalmatinske županije, Institut Plavi svijet te Turistička zajednica Grada Komize. Ukupna vrijednost projekta je 27.130.650,97 kuna, a sukladno Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava potpisanom s Ministarstvom regionalnoga razvoja i fondova Europske unije i Središnjom agencijom za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije, temeljem mjere 6c2.2. "Promicanje održivog korištenja prirodne baštine", projekt je sufinanciran u iznosu od 18.470.061,85 kuna. Isti projekt sufinancirali su temeljem sklopljenih ugovora i Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije i Ministarstvo turizma u ukupnom iznosu od 4.367.737,97 kn.

Sukladno navedenom Grad Komiza smatra kako je, uzimajući u obzir eventualni kulturno-povijesni značaj same zgrade škole kao i njeno trenutno stanje, zahtjev za proglašenjem spomenikom kulture stare škole na Biševu u potpunosti nerealan i nepotreban. S druge strane, postojećim, prethodno opisanim projektom za prenamjenu stare škole čija je vrijednost prepoznata od strane više relevantnih institucija, otvaraju se brojne mogućnosti kako za razvoj otoka Biševa tako i unaprjeđenje kvalitete života lokalne zajednice.

S poštovanjem,

Gradonačelnica:

Tenka Ivčević, dipl.oec.

Dostavlja se:

1. Ministarstvo kulture
Uprava za zaštitu kulturne baštine
Runjaninova 2, 10000 Zagreb
2. Ministarstvo kulture
Uprava za zaštitu kulturne baštine
Konzervatorski odjel u Splitu
Porinova 2, 21000 Split
3. Splitsko-dalmatinska županija
Kabinet Župana
Domovinskog rata 2, 21000 Split

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE

UPRAVA ZA ZAŠTITU KULTURNE BAŠTINE

Konzervatorski odjel u Splitu

KLASA: 6202/19-01/0672

URBROJ: 532-04-02.15/1-19-2

Split, 06. ožujka 2019.

Građanska inicijativa „Spasimo Biševo“

PREDMET: Građanska inicijativa spasimo Biševo
- očitovanje, daje se

Poštovani,

Vezano za Vaš upit o mogućnosti utvrđivanja svojstva kulturnog dobra za staru školu na Biševu, definiciju ruralne cjeline, crkvu Sv. Silvestera sa okolišem, posebnim uvjetima i potvrdom glavnog projekta za rekonstrukciju, dogradnju i nadogradnju na čest. zem. 7305/7 K.O. Komiža, izjavljivanje pravnih lijekova u upravnim postupcima, izvještavamo Vas kako slijedi:

Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara propisan je način utvrđivanja svojstva kulturnog dobra. Pa se tako za dobra za koja se predmnjeva da imaju svojstvo kulturnog dobra može kao privremeno donijeti rješenje o preventivnoj zaštiti. Rješenje o preventivnoj zaštiti donosi nadležni Konzervatorski odjel prema mjestu gdje se dobro nalazi. Rješenjem o preventivnoj zaštiti utvrđuje se predmet preventivne zaštite i rok na koji se određuje.

Ako po proteku Zakonom predviđenog roka ne bude doneseno rješenje kojim se utvrđuje svojstvo kulturnog dobra, rješenje o preventivnoj zaštiti prestaje važiti.

Rješenje kojim se utvrđuje svojstvo kulturnog dobra donosi Ministarstvo kulture, temeljem stručnog vrednovanja.

Prema konzervatorskoj valorizaciji zgrada škole na Biševu nema svojstvo kulturnog dobra. Jednostavna građevina podignuta je sredinom 30-ih godina 20. stoljeća, po standardima školskih zgrada u ruralnim sredinama Dalmacije. Prestala je s radom

1962. g. kada su zbog iseljavanja i ukidanja područnih škola istu sudbinu doživjele slične zgrade od dalmatinske zagore do otoka. Od tada je izložena stalnoj devastaciji. Zgrada škole može imati memorijalno značenje za lokalnu sredinu koja ga u tom slučaju može proglasiti dobrom od lokalnog značenja.

Naime, dobro za koje prema odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara nije utvrđeno da je pod zaštitom kao kulturno dobro, predstavničko tijelo županije, grada ili općine može proglasiti zaštićenim, ako se nalazi na njihovu području – dobro od lokalnog značenja. Predstavničko tijelo mora osigurati uvjete i sredstva za provedbu te svoje odluke, a način zaštite dobra od lokalnog značenja utvrđuje uz prethodnu suglasnost nadležnog Konzervatorskog odjela (čl. 17. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara NN 69/99 i dr.).

Vezano za Vaš upit o bivšem samostanu benediktinaca iz 11. st. možemo istaknuti kako ostaci samostana nisu ubicirani, ali se planiraju provesti daljnja arheološka istraživanja, te steći znanstvene dokaze koje za sada nemamo. Samostan je već u 13. stoljeću ugašen i napušten zbog čestih pljački i napada s mora, zbog čega je i osnovan Samostan sv. Nikole (Muster) u Komiži. Crkva sv. Silvestera na Biševu je u cijelosti obnovljena i popravljena te su nalazi i publicirani.

Arheološki lokalitet sa ostacima benediktinskog samostana i crkva sv. Silvestera na otoku Biševu su zaštićena arheološka zona.

Posebno ističemo kako se poslovi istraživanja, kao i izrade dokumentacije koja iz istih proizlazi, mogu obavljati samo temeljem rješenja koje fizičkoj osobi izdaje Ministarstvo kulture. Fizička osoba mora imati odgovarajuće obrazovanje i iskustvo stečeno u radu na kulturnim dobrima, odnosno utvrđenu stručnu osposobljenost sukladno Pravilniku o uvjetima za dobivanje dopuštenja za obavljanje poslova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Nadalje, na mjestu bespravne gradnje i iskopa, koju u svom dopisu navodite, nije ustanovljeno postojanje konkretnih ostataka samostana kao ni sitnog materijala, koji bi ukazivali na devastirani kulturni sloj. O predmetnoj gradnji i iskopima Konzervatorski odjel u Splitu obavijestio je nadležni ured Građevinske inspekcije.

Vezano za potvrdu Glavnog projekta koju je Konzervatorski odjel u Splitu izdao za rekonstrukciju, dogradnju i nadogradnju na čest. zem. 7305/7 K.O. Komiža na otoku Biševu izvještavamo Vas da su ranije izdani posebni uvjeti u kojima je citiran čl. 45. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, pa je i kasnija potvrda glavnog projekta izdana samo zbog potencijalnih arheoloških nalaza na koje se može naići tijekom radova.

Važećim prostornim planom na tom prostoru prozvana je arheologija, ali isto nema svojstvo kulturnog dobra. Stoga su konzervatori predmetnim posebnim uvjetima i potvrdom još jednom upozorili na obvezu postupanja po čl. 45. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99 i dr.).

Isto tako izvještavamo Vas kako naselje Napoje, koje je u prostornom planu određeno kao ruralno, nije kulturno dobro u smislu odredaba Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99 i dr.).

Kulturno povijesna ruralna cjelina uključuje i podrazumijeva seosko naselje, dio seoskog naselja, zaseok, okućnicu (stambeni i pripadajući gospodarski objekti).

Terenskom reambulacijom posebno se analizira struktura naselja obzirom na razinu očuvanosti tipologije i matrice naselja, odnos stare i nove strukture, korištenje i način

korištenja objekata, razina održavanja i intervencija, očuvanost infrastrukturnih i komunalnih elemenata.

U Registar kulturnih dobara RH kulturno povijesne ruralne cjeline upisuju se prema kriterijima za vrednovanje kulturnih dobara. Osnovni kriteriji su: svojstvo koje se ocjenjuje obzirom na izvornost, rijetkost, reprezentativnost, raznolikost, cjelovitost, ambijentalnu i estetsko umjetničku vrijednost, značaj i funkcija obzirom na znanstveno, kulturno ili odgojno-obrazovno značenje, vrijeme nastanka obzirom na starost i očuvanost te posebni kriteriji (funkcija, oblikovanje, materijali, okruženje, konstrukcija, kvaliteta izvedbe i obrade detalja) koji se stupnjuju kao izvorni, dijelom izmijenjeni ili potpuno novi/degradirani.

Nadalje, vezano za Vaš upit mogu li se stranke u postupku žaliti na rješenja izvještavamo Vas kako stranka u postupku može izjaviti žalbu protiv upravnog akta, odnosno prigovor protiv neupravnog akta, kada je takav prigovor dopušten. Predmetna žalba i prigovor moraju biti dopušteni, pravodobni i izjavljeni od ovlaštene osobe.

Naposljetku ističemo kako Konzervatorski odjel u Splitu u cijelosti podržava Ministarstvo zaštite okoliša i energetike koje je na prijedlog Nacionalnog povjerenstva za svjetske geoparkove UNESCO-a podnijelo prijavu za uspostavu novog geoparka "Viški arhipelag" u sklopu mreže Svjetskih geoparkova UNESCO-a, a koji obuhvaća i otok Biševo.

Prijavu je pripremila radna skupina na čelu s Jakšom Božanićem dipl.ing.geol. i stručnjacima dr. sc. Tvrtkom Korbarom, prof.dr.sc. Joškom Božanićem, dr. sc. Josipom Belmarićem i Dalkom Zanki, dipl.ing.biol.

S poštovanjem,

Pročelnik:

dr. sc. Radoslav Bužančić

Dostaviti:

1. Građanska inicijativa „Spasimo Biševo“, putem Pučke pravobraniteljice, Trg hrvatskih velikana 6, 10000 Zagreb
2. Pučka pravobraniteljica, Trg hrvatskih velikana 6, 10000 Zagreb
3. Pismohrana, ovdje